

obavitu trojim našim narodnim trobojnicama. Kotarski je poglavar dvaput prekinuo u govoru dr. Korošca, jer da on ne dozvoljava napadati njemačkog saveznika. Druge nesreće, piše „Slovenski Narod“ nije ni bilo, osim što je također poglavar ustao sa svoje stolice, kad su zatitrai dvoranom snažni akordi naše himne „Hej Slovani“. Uz pjev „Naprej zastave Slave“ razidjose se sudionici, izakako je bila jednodušno prihvaćena rezolucija, koju je predložila gospodja Zofka Petričeva i koja glasi: „Na narodnom taboru 5. maja 1918. po podni sakupljena mnoštva slovenskih muževa i žena 1. oduševljeno pozdravljaju jugoslavenskom deklaracijom započetu borbu za samostalnu državu S. H. S., izrazuju povjerenje Jugoslavenskom Klubu, osobito prisutnim poslanicima dr. Anti Korošcu, dr. Lovru Pogačniku, dr. Vladimiru Ravničaru i dr. Otokaru Rybaržu. Pozivljuju poslanike, neka u tom boju za narodnu državu ustraju, bez obzira na desno i lijevo. Odsudjuju i izriču svoje ogorčenje svima onima koji hoće da narodu i njegovom vodstvu pucaju u ledja i mute slogu; 2. osudjuju sve pokušaje Seidlerove vlade, koja hoće da na sjeveru riješi narodnosno pitanje u korist Nijemaca, na jugu pak da pusti sve pri starome. Odsudjuju, da ruši Seidlerova vlada jednostranskim koncesijama u prilog Nijemcima svaku mogućnost narodnog sporazuma, osobito također obećivanjem njemačke pomorske akademije u Trstu. U doba, kad naš narod, koji preko tisuću godina živi u Trstu nema niti jedne javne pučke škole, a kamo li srednju i strukovnu, obećaje vlada Nijemcima nautičku školu, koja neka oduzme kruh jugoslavenskim mornarima. Tim obećanjem vlada je ponovno pokazala, da s nama ne će poravnati, nego samo borbu, koju ćemo prihvatiti i dobojevat do kraja bez straha pred progonoima; 3. odlučno odsudjujemo, da se vlada riješava parlamenta, t. j. jedine kontrole upravo do doba, kad je glad već u kući, kad se razdoba živu obavlja kritično, i kad muke vojske rastu do vrhunca. Otklanjamo svaku odgovornost za posljedice; 4. zahtjevamo (tu su 2 retka zaplijenjena)... predložiti primirje te se zopočnu pregovaranja o miru, koji neka spasi, što nam je još ostalo živog i što još imademo, rat neka za uvijek onemogući, te uvedenjem samoodredjenja neka za uvijek stvori temelj za pravi trajan mir među narodima. Zajista, slovenski je odgovor na taboru u Postojni na vladin novi kurz jasan i častan!

Iz češkoga svijeta. U nedjeljnom svom broju priopćuju praški „Narodni Listy“ pod debelom tučnim naslovom „Slovački manifest“ dopis iz Lipt. sv. Mikulaša o rezoluciji tamo prihvaćenoj na 1. maja od slovačkog radništva, u kojoj se zahtjeva bezodvlačni, općiniti, trajni i pravedni mir, priznanje samoodredjenja svih naroda ne samo izvan granica naše monarhije, nego i naroda Austro-Ugarske, dakle i ugarskog ogranka češko-slovačkog naroda; dalje zahtjeva rezolucija tajno i sveopće pravo glasa u Ugarskoj i protestuje proti zakonu, koji ima za cilj nadvladu jednog razreda nad drugim, jednog naroda nad drugim; zahtjeva posvećenu slobodu štamparji i riječi, te protestuje proti svakišnom tutorsvu ugarske vlade koja prelječi pristupu ne samo novinama iz inozemstva, nego i iz susjedne Austrije; zahtjeva se, neka se vlada pobrine, da se u njoj svijetovni rat smatrati za dobru trgovinu nekolicine na štetu nemogućih razreda, koji moraju danas gladovati i hodati i goli samo za to, da pojedinci mogu slobodno sakrivati živce i odjeću za ratni dobitak. U šestoj i posljednjoj točki rezolucije zahtjeva radništvo, da se zakonom zajamči osamsatno radno vrijeme. Rezolucija završava: „Zahitjvamo jednako u svemu a ne samo na bojištima, gdje se radi o životu, nego i iza bojišta! Neka žive sveopće izborno pravo! Neka živi svjetovni mir! Nek živi jednako i sloboda naroda!“ Cio je dopis i rezolucija pisana u slovačkom narječju pa se za to i čitao osobito dojmljivo. — Proči najnovijim mjerama vlade izdno je ogorčenje i snažni protest „Izvršeni odbor češke državopravne demokratije“, „Izvršeni odbor češke agrarne stranke“, „Češki državopravni klub“, „Predsjedništvo češke socijalističke stranke“ i „Savez čeških kotara“. U svim tim rezolucijama protječe se proti razdiobi češkog i jugoslavenskog naroda. Predsjedništvo češke socijalističke stranke zajedno sa zastupnicima češke napredne stranke veli o Jugoslavcima: Persekucijske pretnje Seidlerove vlade proti Jugoslavcima spojit će još tjesnije naš narod, koji ne će nikako popustiti od zahtjeva za češko-slovačkom samostalnom državom i sjedinjeni narod jugoslavenski, kome smo proglasili vjernost za vjernost: u njegovom boju za državnu samostalnost. Proti svakom pokušaju persekucije oprijetećemo se sa svim silama. Češka agrarna stranka protestuje proti razdiobi kralj. češkog, kaošto i proti usanovi njemačke nautičke škole u Trstu. To, što vlada čini, jeste samo brutalni diktat njemačke manjine. To će pojačati još više uzajamnu solidarnost između Čeha i Jugoslavena, ojačat će našu vjeru, da u boju za svoja prava možemo se pouzdati jedino u vlastitu snagu i vlastiti rad. Karakteristična je oznaka značaja nje-

mačkog naroda, da svi njegovi zahtjevi vode k nasilnom brutalnom potlačivanju drugih narodnosti. Kaošto svagdje, tako i ovdje nadpravo i nepravednost hoće da samo potlačuju nasiljem i brutalnošću. Agrarna stranka toplo se zahvaljuje zastupnicima poljskog naroda za njihov protest proti trganju kralj. češkog. („Nar. Listy“, 5. svibnja 1918.)

Iz Hrvatske. „Slovenski Narod“ prima od svog zagrebačkog dopisnika pismo, u kojem ovaj spočituje koaliciji, da je dozvolila da se zatvori trgovačka akademija u Zagrebu, za to što su njezini učenici tobože na 30. travnja silom provajljivali u školske zgrade, gdje se podučavalo i tjerali ostale djake iz škole. Dopisnik ne odobrava čine objesne mladosti, ali konstantuje, da je i sama zagrebačka policija priznala, da se je omladina bez iznimke ponesla tog dana dostojno, da, dapače dostojnije nego li javni činitelji. Obistinila se tu poslovica da mučke kažeš gčjekada mnogo više nego li bukom. 400 djaka sa trgovačke akademije odgovorilo je na vladin ferman saopćenjem u kojem vele, da nijesu dali povoda tako strogim mjerama. Trgovačka akademija otvara se ponovno 1. lipnja o. g. Dopisnik na to pripominje, da je koalicija bila nekada opozicijonalna stranka, koja je visoko držala zastavu narodnog jedinstva, a omladina, koja je tada išla s njom, stupala je također pred njom. Proti Khuenu, proti Cuvaju i Rauchu omladina je tvorila u neku ruku „smrtnu bataljone“ koalicije, kad je stupala na ulicu proti mađarskim eksponentima. Koalicija je tada sama poslala na ulicu ne samo sveučilište, nego i trgovačku akademiju i srednje škole, da, štrajkale su tada dapače i pučke škole i uzgojiššta. I pojavila se doba, da će se sve to možda i ponoviti, bude li se osjećala potreba. Javljaju se glasovi s uvijek većom tvrdokornošću, da će otići ban, da će doći drugi gospodin i gospodar, koji traži sada već novih veza za novu stranku i vladinu većinu. Možda će to biti za mjesec dana, jer Mađarima sve to nije dosta, oni hoće glavu Ivana Krstitelja, svih nas, koji ne šutimo nego glasno priznajemo svoju vjeru u jedinstvo i slobodu. I tada će doći čas, kad će vihor odjeljiti kukolj od pšenice. Rubac će se možda opet zabaciti, zavijati će zastava, a prije još će doći veliko čišćenje. Možda do mjeseca ili dva! Državno je odvičništvo pred nekoliko dana zabranilo svim hrvatskim listovima pisati o glasovlju, koji su se širili o austrijskoj ustavnoj reformi, dotično o akciji Nijemaca i vlade. Zato su najnovije vijesti o odgodu parlamenta, o demisiji ministara, o okružjima u Češkoj, nautičkoj školi u Trstu, ukratko: o njemačkoj unutarnjo političkoj ofenzivi uzbudile duboku i trapnu, senzaciju. Svi su si svjesni, da dolazi možda sada već dugo navješćivana paralelna akcija o stalnom riješenju hrvatskoga pitanja. Doduše ni o tome nema nikakvih poziljivih znakova, — ali svi su si svjesni da dolazi doba značajnih unutarnjo političkih događaja te da treba pripraviti narod na otpor i širiti svijest, da to, što će doći u to doba od neprijateljske nam strane, ne može biti dobro ni definitivno.

Iz bivše ruske carevine. Bečki „Achtuhrblatt“ javlja iz Kodađa ovu vijest o senzacijonalnom govoru Trockog: Organ Maksima Gorkog „Novaja Žizn“ saopćuje: Na skupštini, koja se nedavno obdržavala u Moskvi, u dvorani Dvorjanskog kluba, progovorio je bivši ruski komesar za izvanje poslove, boljševički vodja Trocki-Bronstein govor, koji te pobugio u cijeloj Velikoj Rusiji veliko uzbudjenje. U tom je govoru rekao Trocki medju ostalim: Perioda dobivanja vlasti leži iza nas. Sve smo neprijatelje proletarijata i siromašnog seljaštva tako porazili, da će se teško ikada više osvijestiti. Ali naš položaj ne može se uza sve to smatrati za osiguran, jer kaos, u kojem se Rusija danas nalazi, te posvećaniji rasap gospodarskih prilika u Rusiji znači veliku opasnost za daljnje trajanje boljševičke vlade. Kako bi vlada mogla ostati gospodarom položaja, mora prije svega posvetiti pozornost militarizmu. Svaki državljani mora biti vojnički izvježban, e bi u satu opasnosti mogao na prvi poziv s oružjem u ruci braniti domovinu. Ponovno uredjenje ruske armade jest gorkom potrebom. Osim toga moramo uvesti željeznu disciplinu medju radništvom. Moramo sve one elemente, koji ne će da rade u tvornicama, koji uništavaju materijal itd., bezuvjetno odstraniti, jer inače bi propao naš obrt. Moram, nažalost, konstatovati, da većina vodja ruskih radničkih organizacija jesu podčasnici, koji hoće, da iz situacije izvuku samo svoju korist. Ne ću nijekati, da nema medju njima također poštenih, uvjerenih socijalista, ali, nažalost, to su neizobraženi ljudi. Vlada treba osobito inteligentnih sila, i zato pozivljem sve inžinire, liječnike, tehničare i računare, koji nas dosad bojkotuju, da stupe u naše službe, jer moraju biti osvjedočeni o tom, da su njihove nade na ponovnu uspostavu carizma neispunjive.

Skoro u kino „Ideal-u“
Caesar,
Julius Caesar!

Domaće vijesti.

Iz aprovizacije. Počamši sutrašnjim danom do 15. t. mj. bit će u skladištu na Tegetthoffovom trgu na prodaji jedna partija kamenog ugljena. Od tog će ugljena otpadati 2 kilograma na svaku iskasnicu. Cijena: 12 filira za kilogram. Iskasnice za kameni ugljen ne će imati više vrijednosti iza tog roka.

Zemaljska upravna komisija margrofirje Istre u Poreču, saopćuje svim općinskim i župnim uredima: Pozivlje se taj općinski — župni — ured, da zainteresuje pučanstvo e da podupre darovima „zakladu za udove i siročad kod c. k. kotarskog pučko-ustaškog zapovjedništva broj 5“ (Witwen-und Waisenfond beim k. k. Landsturmbezirkskom-mando No. 5), budući da se radi o jednoj zemaljskoj ustanovi, koja ima da podupire obitelji Istrana palih na bojištu. Prihodi ove zaklade djelit će se koncem godine potrebnim obiteljima. Molbe za potpore iz ove zaklade imaju se predložiti do 1. listopada c. k. kotarskom pučko-ustaškom zapovjedništvu br. 5, Pazin, sada Trst, Via Cecilia de Rittmeyer.

Notar u Pazinu. Kako nam iz Pazina saopćuju otvorio je tamo c. k. notar Hermes Rajčić notarsku pisarnu nakon položenja propisane prisega.

Popis domaćeg blaga. Općinski ured u Pulji saopćuje: Uslijed naloga c. kr. namjesništva u Trstu treba u općini Pula sastaviti točan popis blaga. Posjednici govoda, ovaca, koza i svinja (ne erarskih) bivaju ovime pozvani, a da izbjegnju kaznenim posljedicama, da isto prijave kod gradskog veterinaru u zgradbi gradske blagajne, II. kat, zdravstveni odio, od 10. do 15. maja 1918. od 3—5 sati popodne.

Razrodna lutrija. Premiju od 700.000 kruna sa zgodnikom od 200.000 kruna dobiva broj 100.767.

Magazini mornaričkog konsuma. Prispjela je stanovita količina osušenog svinjskog mesa i šunke. Može se dobiti i u filijalci u Šišanskoj ulici.

Skoro u kino „Ideal-u“
Caesar,
Julius Caesar!

Dnevne vijesti.

Zašto je bio odložen parlament? Da se državni voz turi još dublje u blato, velimo mi. „Prager Tagblatt“ medjutim javlja, da je parlament bio odgodjen zato, što hoće vlada da nesmetano provede rekvizicije na ladanju (kod nas bi trebala, da dodje vidjeti, što imamo! Op. ur.) te se hoće, da ugne neugodnoj debati o pravnom položaju Parmskog roda.

Tužbe nadbiskupa grofa Szeptyckoga. Lavovski je metropolit grof Szeptycki boravio posljednjih dana u Beču, da izvjesti o poteškoćama, koje su se pojavile u religioznim stvarima u zaposjednutom području Cholmske. O toj je stvari trebao da izvodi prijatelj grofa Szeptyckoga dr. Josip Bocian, biskup u Lucku. Medjutim su mu poljski upravnici i politički stavljali zaprijetku na putu, premda je on na prijašnjim putovanjima po Cholmskom području sa katoličkim pučanstvom mogao da se sporazumi. Inače je ukrajinsko svećenstvo posve svezano u Cholmu od Poljaka. Grof je Szeptycki iznio svoje poteškoće i pred nuncijem Frühwirthom u Münchenu, koji je obavijestio Rim i sad se konačno očekuje riješenje kurije. Parlamentarno je zastupstvo Ukrajine u Beču odlučilo također na povratku ministra vanjskih poslova, da mu iznese ove vjerske poteškoće i da se uopće razgovori o Cholmu.

Ratni vjeresijski zavod za južno ratno područje u Celovcu šalje nam već po drugi put nekakvo izvješće u njemačkom jeziku na tiskarnici, gdje je ime tog zavoda napisano i hrvatski. Zavod nas moli, da priopćimo to, što nam šalje na njemačkom jeziku. Ponovno protiv toga prosvjedujemo te izjavljamo, da nismo ništa spremni, da služimo germanizaciji naših krajeva. Hoće li da i naš narod znade, što mu ta gospoda poručuju, neka nam to pošalju na našem hrvatskom jeziku!

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
 Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

PALADIN
 kriminalni film u 5 čina.

Početak: 2-30, 3-55, 5-20 i 6-45.

Ulaznica: I. pr. K 1 20; II. 60 h

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Rabijeno pokućstvo
 kupuje i prodaje tvrtka
Filip Barbalčić
 Šišanska ulica.

Svakojake umjetnine iz
 mjedi, bakra, brona,
 srebra, porculana, majolike,
 kristala, kaošto i pokućstvo te starinarske
 čipkarije kupuje
Dučan Pirovan
 Viški trg.